

Praten over pensioen wanneer, hoe en met wie doe je dat?

Heeft u een onderneming met minder dan 50 werknemers? Volgens de Wet op de ondernemingsraden (WOR) heeft u dan een kleine onderneming. Waarschijnlijk bent u leidinggevende én eigenaar van de onderneming. U regelt zelf de personeelszaken binnen de onderneming of heeft iemand hiervoor aangesteld. Tot de taken behoort dan ook het pensioen voor uw werknemers. Pensioen is een belangrijke arbeidsvoorwaarde.

Hoe vaak spreekt u met uw werknemers over pensioen? Weten zij welke pensioenregeling voor hen geldt en wat er wel en niet onder de pensioenregeling valt? Als er iets gaat wijzigen in de regeling, bespreekt u dit dan ook met hen? Of als u van pensioenuitvoerder wisselt? Als werkgever moet u uw personeel goed informeren over pensioen en soms ook raadplegen. U heeft hier een zorgplicht. Niet informeren kan leiden tot aansprakelijkheid of schadeplichtigheid.

Maar wanneer moet u over pensioen praten en met wie? Deze handreiking legt uit welke communicatiemomenten over pensioen er zijn, door wie en met wie.

De basis: de Pensioenwet

De basis voor de communicatie over pensioen met uw werknemers zijn de bepalingen in de Pensioenwet. Daarin is onder andere bepaald dat:

de werkgever

- binnen drie maanden na het sluiten van een pensioenregeling informatie over de inhoud van de pensioenregeling en de toeslagverlening aan de deelnemende werknemers geeft;
- De werknemer wijst op de website van de pensioenuitvoerder en op de mogelijkheid het pensioenregister te raadplegen (artikel 21 lid 1 Pensioenwet).

de pensioenuitvoerder

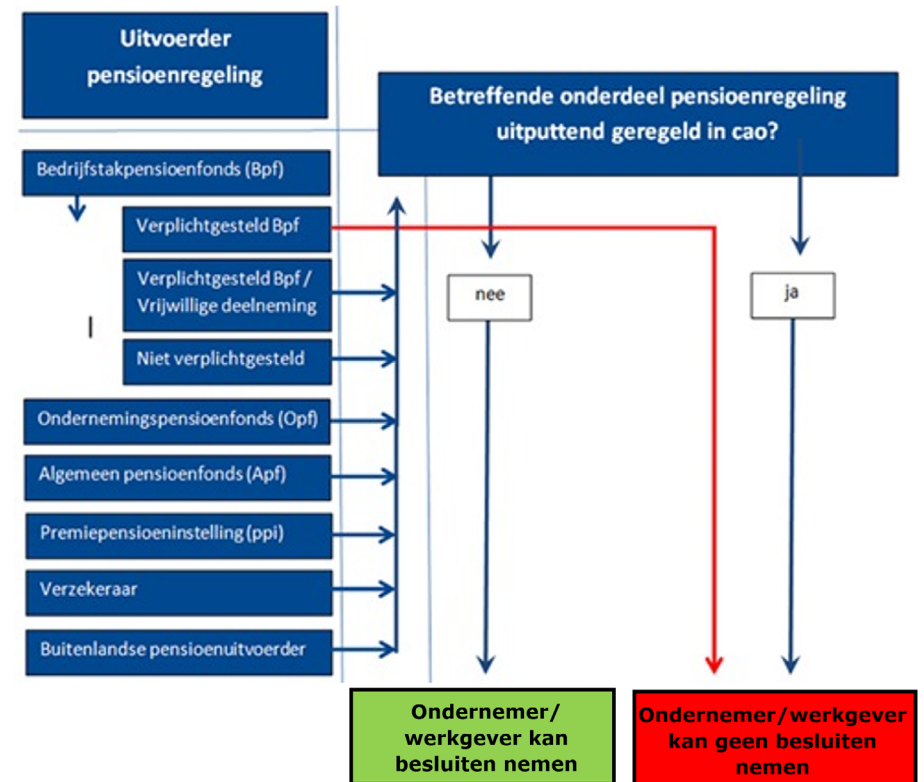
- jaarlijks aan de deelnemende werknemers een pensioenoverzicht toestuur;
- de deelnemende werknemers informeert over wijzigingen in de pensioenovereenkomst;
- de (gewezen) deelnemende werknemers via mijnpensioenoverzicht.nl inzage geeft in hoeveel pensioen zij hebben opgebouwd;
- de pensioengerechtigden informatie stuurt wanneer zij met pensioen gaan.

Maar misschien er is meer: medezeggenschap

Er kan sprake van zijn dat uw werknemers medezeggenschap hebben over hun pensioen, ook al bent u maar een kleine ondernemer. Dat is geregeld in de WOR. Voorwaarde is dat u als ondernemer zélf besluiten kunt nemen over de pensioenregeling of onderdelen daarvan.

Maar hoe weet u of u zelf dergelijke besluiten kunt nemen? Daarvoor kunt u het schema in deze handreiking doorlopen. U zoekt eerst op welke pensioenuitvoerder u heeft (dat kunnen er meer dan één zijn). Daarbij houdt u het pensioenreglement, arbeidsreglement of de collectieve arbeidsovereenkomst (cao), als die van toepassing is, bij de hand. Vervolgens doorloopt u het schema.

U kunt besluiten nemen over de pensioenregeling: dan medezeggenschap!

Als uw onderneming minder dan 50 werknemers heeft, dan bent u verplicht ten minste twee keer per jaar met uw werknemers in een personeelsvergadering (PV) bij elkaar te komen. Dat betekent dat u met alle werknemers om de tafel zit.

Als u 10 of meer werknemers hebt, kunt u de betrokkenheid van werknemers ook organiseren via een vertegenwoordigend orgaan. Dat is efficiënter, gaat sneller en maakt het eenvoudiger alle werknemers te bereiken. Dan stelt u een personeelsvertegenwoordiging (PVT) in. Hoe dat moet, kunt u lezen in de WOR.

Als uit het schema blijkt dat u besluiten kunt nemen over de pensioenregeling of onderdelen daarvan, dan geeft de WOR aan de personeelsvergadering (PV) en de personeelsvertegenwoordiging (PVT) bepaalde medezeggenschapsrechten. In die situaties is het zaak dat u tijdig het medezeggenschapstraject met de PV of de PVT start. Dat traject bestaat kort samengevat uit de volgende stappen:

- U informeert de PV/PVT tijdig en indien mogelijk schriftelijk over een belangrijk besluit dat u wilt gaan nemen met betrekking tot de pensioenregeling of onderdelen daarvan.
- U verstrekt alle relevante informatie aan de PV/PVT.
- U bespreekt het voorgenomen besluit in een vergadering met de PV/PVT.
- De PV/PVT krijgt gelegenheid advies te geven over het voorgenomen besluit.
- Daarna neemt u uw besluit en deelt dit mee aan de PV/PVT.

Welke medezeggenschapsrechten hebben de PV en PVT vanaf 1 januari 2019?

Per 1 januari 2019 zijn de medezeggenschapsrechten van de PV en PVT over de pensioenregeling uitgebreid. Voor de PV relevante bepalingen in de WOR zijn artikelen 35b en 36a en voor PVT artikelen 35c en 36. Vanaf 1 januari 2019 luiden de rechten als volgt, zie kader.

Als u daarvoor toestemming geeft, mag de PVT een of meer deskundigen raadplegen en komen de kosten van de deskundige(n) voor uw rekening. De PV heeft dit recht niet.

Medezeggenschapsrechten PV/PVT bij pensioen

Adviesrecht

U moet de PV/PVT over veranderingen in de pensioenregeling om advies vragen. Voorwaarde hiervoor is wel dat die veranderingen in de pensioenregeling ten minste 25 procent van de werknemers raakt.

Informatierecht

- Aan de PV/PVT moet u alle gegevens over pensioen geven die de PV/PVT nodig heeft voor de vergaderingen. Als u die gegevens op schrift heeft, moet u deze gegevens schriftelijk aan de PV/PVT geven.
- U moet de PV/PVT zo snel mogelijk informeren over elke vaststelling, wijziging of intrekking van een pensioenuitvoeringsovereenkomst. Heeft u die informatie op schrift beschikbaar, dan moet u die informatie schriftelijk aan de PV/PVT geven.

Initiatiefrecht

De PV/PVT kan het onderwerp pensioen zelf op de agenda (laten) plaatsen.

Geschillenregeling

De Kantonrechter kan beslissen bij geschillen tussen u en de PV/PVT over naleving van het hiervoor genoemde adviesrecht, informatierecht of initiatiefrecht.

Meer weten?

Meer informatie over de PVT vindt u in de *Leidraad PVT* en de *Veelgestelde Vragen* op de SER-website. Staat uw vraag er niet bij, bel dan via 070 3499 563 of mail naar cbm@ser.nl.

Meer informatie over de wettelijke informatietaken van de werkgever/ondernemer over pensioen zijn onder andere te vinden bij:

- Checklist voor werkgevers:
Deze checklist bevat belangrijke onderwerpen om te bespreken over de arbeidsvoorwaarde pensioen tijdens het arbeidsvoorwaardengesprek tussen werkgever en werknemer.
- Aanbeveling van de Stichting van de Arbeid over pensioencommunicatie:
Deze aanbeveling is gericht op werkgevers.
- AFM Leidraad Tweedepijler pensioenadvies:
Deze leidraad is gericht op financiële dienstverleners. Hij heeft tot doel hen te helpen bij de inrichting van een goede pensioenadviespraktijk.
- Pensioen kijker:
De website streeft naar het begrijpelijker maken van pensioen. Ook geeft de website objectieve informatie over pensioen.
- Pensioen 1-2-3:
De website geeft de deelnemer informatie over belangrijke onderdelen van de pensioenregeling. Deze website bevat ook handige informatie voor werkgevers.
- Voor medezeggenschapsrechten van een ondernemingsraad, zie [link](#).

